

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: Προσκυνηματικός Τουρισμός
στους Αγίους Τόπους

Ευαγγελιάδου Δέσποινα

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ;

- ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ
- ΙΕΡΕΣ ΜΟΝΕΣ
- ΟΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ
- ΤΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΑ
- ΜΙΚΡΕΣ Η ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΌΠΟΥ ΣΥΝΕΒΙΣΑΝ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΙΑΣ ΌΠΩΣ Π.Χ.
- ΤΟ ΑΓΙΩΝ ΌΡΟΣ
- ΤΟ ΌΡΟΣ ΣΙΝΑ
- ΟΙ ΆΓΙΟΙ ΤΟΠΟΙ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΚΔΡΟΜΩΝ

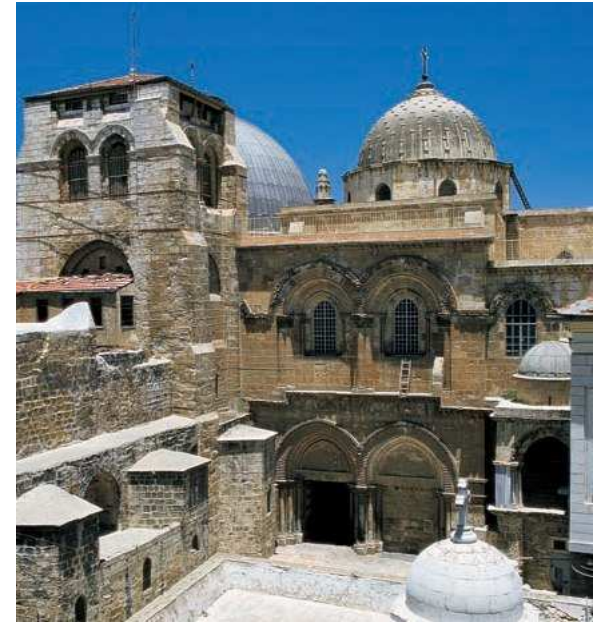
- **ΔΙΑΝΥΣΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΝ**
- **ΕΠΑΦΕΣ ΜΕ ΑΛΛΟΘΡΗΣΚΟΥΣ**
- **ΛΙΓΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ**
- **ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ Η ΥΠΟΜΟΝΗ ΚΑΙ Η ΕΠΙΜΟΝΗ**
- **ΑΝΕΚΤΗΚΩΤΗΤΑ ΣΕ ΑΝΤΙΞΟΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ
ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΕΣ**

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΆΓΙΟΙ ΤΟΠΟΙ;

- Για τους Ορθόδοξους Χριστιανούς Άγιοι Τόποι είναι η Παλαιστίνη και το Θεοβάδιστο Όρος Σινά. Η αναγνώριση του Χριστιανισμού και εμφάνιση των Παναγίων Προσκυνημάτων της Αγίας Γης αρχίζει από το 325 μ.Χ. με πρωτοστάτες την Αγ. Ελένη και τον Αυτοκράτορα Μ. Κωνσταντίνο.
- Χριστιανικοί Άγιοι Τόποι:
Ο Πανίερος Ναός της Αναστάσεως, Ο Ναός της Γέννησης, Ο Ναός του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, Ο Τάφος της Παναγίας, Το Όρος Θαβώρ, Το Όρος των Ελαιών, Η Αγία Σιών, Η Καπερναούμ, Η Μονές Αγ. Σάββα, Αββά Θεοδοσίου, των Ποιμένων, Αββά Γερασίμου του Ιορδανίτου, Μονή Χοτζεβά κ.ά.
- Εβραϊκοί Ιεροί Τόποι:
Το Τοίχος των Δακρίων, Ο τάφος της Ραχήλ, Ο τάφος του Δαβίδ, Οι τάφοι των Πατριαρχών στη Χεβρώνα.
- Μουσουλμανικοί Ιεροί Τόποι:
Το τέμενος του Ομάρ με τον Ιερό βράχο, Το τέμενος ελ- Άκσα.

Ο ΠΑΝΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

- Ο σπουδαιότερος από θρησκευτικής άποψης ναός της Χριστιανοσύνης
- Εδώ Σταυρώθηκε, Τάφηκε και Αναστήθηκε ο Κύριος
- Δικαίωμα στο κτίριο και στα προσκυνήματα έχουν το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο, το Τάγμα των Φραγκισκανών μοναχών και το Αρμένικο Πατριαρχείο

ΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΠΟΣΚΥΝΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΑΟΥ :

- Η Αγία Πόρτα (με την σχισμή του Αγίου Φωτός)
- Ο Πανάγιος Τάφος (διαιρείται σε δύο μέρη: Τον Πανάγιο Τάφο και τον Άγιο Λίθο)
- Η Αγία Αποκαθήλωση
- Ο Φρικτός Γολγοθάς (στεγάζει δύο παρεκκλήσια, πρώτο όπου στήθηκε ο Σταυρός και ανήκει στους Έλληνες και δεύτερο το σημείο όπου κάρφωσαν τον Κύριο στο Σταυρό και ανήκει στους Λατίνους)
- Το Καθολικό (στο μέσω του δαπέδου βρίσκεται ένας ωώδης κωνικός λίθος)
- Το Παρεκκλήσι του Αδάμ (βρίσκεται ακριβός κάτω από το ύψωμα του Γολγοθά και ενώνεται με αυτών με σχίσμα στο βράχο)
- Το Παρεκκλήσι του Τιμίου Σταυρού (το σημείο όπου βρέθηκε από την Αγ. Ελένη ο Τίμιος Σταυρός)

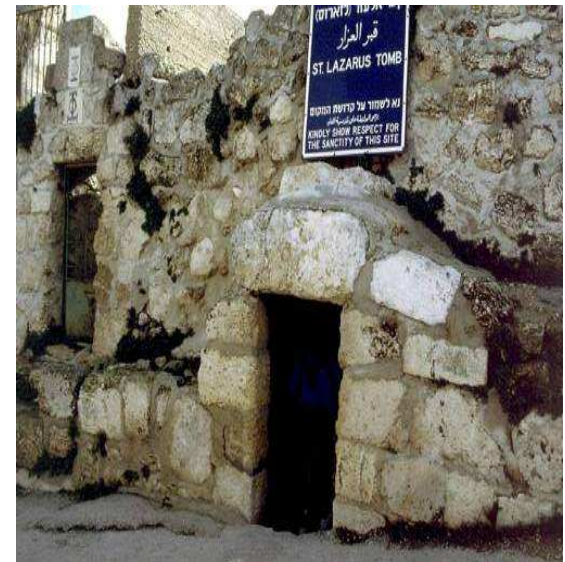
ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΑ ΠΑΛΙΑΣ ΠΟΛΗΣ

- Η Ιερή Μονή Κωνσταντίνου και Ελένης (βρίσκεται στο χώρο του Ελληνορθόδοξου Πατριαρχείου Ιεροσολύμων)
- Η Οδός του Μαρτυρίου (διαδρομή περίπου 1 χλμ. από το Πραιτώριο ως τον Ναό της Αναστάσεως)
- Το Πραιτώριο (ήταν η επίσημη κατοικία του Ρωμαίου Διοικητή Ηγεμόνα Πιλάτου, και η φυλακή του Χριστού)
- Η φυλακή του Πέτρου
- Η Προβατική Κολυμβήθρα
- Το σπίτι των Θεοπατόρων Ιωακείμ και Άννας
- Το τείχος των Δακρύων (ο ιερότερος χώρος του Ιουδαϊσμού)
- Τα Τεμένη: Ομάρ και αλ- Άκσα (μετά τη Μέκκα είναι τα ιερότερα μουσουλμανικά προσκυνήματα)

ΛΟΙΠΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΙΑΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

- Γεθσημανή (εδώ δίδαξε ο Κύριος το «Πάτερ ημών» ακόμη συνδέεται με Το μαρτύριο του Ιησού, την Ταφή και την Μετάσταση της Παναγίας. Στον Ναό βρίσκονται οι τάφοι του Ιωσήφ και των Θεοπατόρων Ιωακείμ και Άννας και ο Τάφος της Παναγίας, όπως επίσης και η πιο ξακουστή εικόνα της Παναγίας της Ιεροσολυμίτισσας)
- Αγία Σιών (με το Υπερώο, το σπίτι της μητέρας του Ευαγγ. Μάρκου όπου διαδραματίστηκαν αρκετά από τα σημαντικότερα γεγονότα της Καινής Διαθήκης)
- Το Όρος των Ελαιών (είναι το σημείο από όπου Αναλήφθηκε ο Ιησούς, όπου διασώζεται βράχος με το αποτύπωμα του δεξιού ποδιού του Κυρίου)
- Βηθανία (όπου βρίσκεται ο πρώτος τάφος του Λαζάρου)

ΙΣΡΑΗΛ - ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ

- Βηθλεέμ (στην πόλη όπου γεννήθηκε ο Χριστός υπάρχει η Βασιλική της Γέννησης, και το σπήλαιο της γέννησης, όπου στεγάζονται δυο προσκυνήματα. Η Αγία Φάτνη η οποία ανήκει στους Λατίνους και το ακριβές σημείο της Γέννησης που διακρίνεται από ημικυκλική αψίδα με αργυρό αστέρι το οποίο ανήκει στους Ορθοδόξους. Δίπλα στο Ναό υπάρχει το Σπήλαιο των Νηπίων όπου σώζονται τα λείψανα των 14.000 νηπίων που έσφαξε ο Ηρώδης)
- Πετζαχούρ (το χωριό των Ποιμένων με τον υπόγειο Ναό όπου υπήρχε η σπηλιά των Ποιμένων)
- Χεβρώνα (συνδέεται με πολλά γεγονότα από την Π.Δ. και είναι προσκυνηματικός τόπος για Ιουδαίους, Μουσουλμάνους και Χριστιανούς. Μέχρι και σήμερα σώζονται οι τάφοι του Αβραάμ, Ισαάκ και Ιακώβ)
- Παλαιστίνη (αρχικά ονομαζόταν «Γη Χαναάν» αποτελείται από της επαρχίες: Γαλιλαία, Σαμάρεια, Ιουδαία και την Περαιά. Είναι χώρα ορεινή και πεδινή και πολύ εύφορη)

ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ - ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Το έργο της οργάνωσης του Μοναχισμού είναι συνδεδεμένο με τέσσερις μεγάλους ηγέτες της ασκητικής πολιτείας:

- Ο Άγιος Χαρίτωνας (εισηγάγε το μοναχισμό της Λαύρας)
- Ο Άγιος Ευθύμιος (τελειοποίησε το Λαυρεωτικό Μοναχισμό)
- Ο Άγιος Θεοδόσιος (σύστησε και τελειοποίησε το Κοινόβιο)
- Ο Άγιος Σάββας (οργάνωσε και συνδύασε τον ασκητισμό, τη Λαύρα και το Κοινόβιο και τα κατέταξε σε ιεραρχική τάξη)

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ - ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

- Η Λαύρα του Αγίου Σάββα (άβατο μοναστήρι με ιστορία 1500 χρόνων που ίδρυσε ο ίδιος. Τα προσκυνήματά του είναι: Ο τάφος και το Ιερό Σκήνωμα του Αγίου Σάββα, το ασκηταριό του Αγίου Ιωάννη του Δαμασκηνού, το Αγίασμα και η φοινικιά που φύτεψε ο Άγιος Σάββας. Αξιοπρόσεκτο είναι και το κοιμητήριο της Μονής)
- Το Κοινόβιο του Αββά Θεοδοσίου (με κυρίως προσκύνημα μια φυσική σπηλιά την οποία χρησιμοποιούσαν ως κοιμητήριο των Ηγουμένων. Εκεί βρίσκονται ενταφιασμένοι μεταξύ άλλων, ο ιδρυτής της Μονής, ο Σωφρόνιος και η Αγία Θεοδότη, μητέρα των Αγίων Αναργύρων)
- Το Μοναστήρι του Τιμίου Σταυρού (συνδέεται κατά παράδοση με τον τόπο που ο Λώτ φύτεψε το δέντρο από το οποίο έγινε ο Σταυρός του Χριστού)
- Το Μοναστήρι του Αγίου Συμεών (όπου σώζεται ο τάφος του)
Οι άλλες Ιερές Μονές της Ιερουσαλήμ είναι:
- Του Προφήτη Ηλία, του Αγίου Νικολάου, του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, του Προδρόμου, των Αγίων Θεοδώρων, του Αγίου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, των Αρχαγγέλων, του Αγίου Σπυριδωνος, της Αγίας Μεγαλομάρτυρας Αικατερίνης, του Αγίου Ευθυμίου του Μεγάλου, του Αγίου Βασιλείου του Μεγάλου

ΙΕΡΙΧΩ

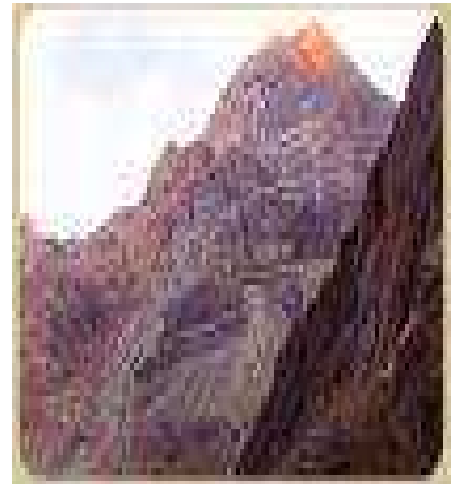
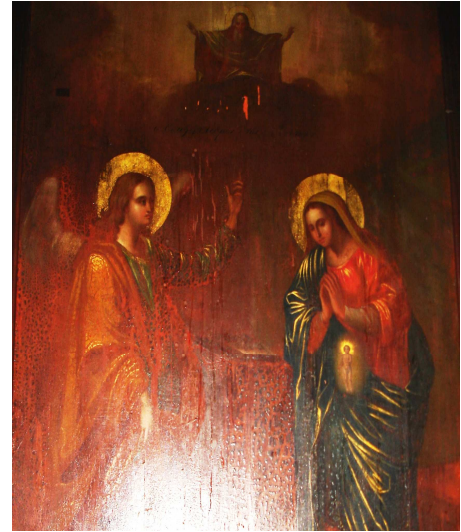
Η Ιεριχώ είναι η πρώτη πόλη που συνάντησαν οι Ισραηλίτες μετά τη διάβαση του Ιορδάνη στη Γη της Χαναάν. Οι κάτοικοι της σήμερα είναι κυρίως Παλαιστίνιοι και ο πληθυσμός της ανέρχεται στους 15.000 κατοίκους.

Τα Προσκυνήματα της Ιεριχώς:

- Ο Ναός του Προφήτη Ελισαίου (στην αυλή του Ναού σώζεται η ρίζα και ο κορμός της συκομορέας του Ζακχαίου)
- Η Λαύρα του Αγίου Γεωργίου Χοτζεβίτη (όπου υπάρχουν ο τάφος του Αγίου Γεωργίου του Χοτζεβίτη, το σκήνωμα του Ιωάννη του Ρωμανού, λείψανα πολλών Αγίων και το σπήλαιο του Προφήτη Ηλία)
- Το Σαραντάριο Όρος (όπου ο Χριστός πριν αρχίσει το δημόσιο έργο του, νήστεψε εδώ 40 ημερόνυχτα)
- Η Λαύρα του Αγίου Γερασίμου του Ιορδανίτη (είναι το αρχαιότερο Μοναστήρι της Παλαιστίνης, του 5^{ου} αιώνα)
- Ιορδάνης Ποταμός (ο ιερότερος ποταμός της Αγίας Γης, μήκους 220 χλμ.)
- Νεκρά Θάλασσα (λίμνη μήκους 77 χλμ. με βάθους 399 μέτρα. Το νερό της περιέχει άσφαλτο, θειάφι, κ.α. άλατα. Η Αγία Γραφή λέει πως εκεί ήταν τα Σόδομα και Γόμορα)
- Οι πάπυροι του κουμράν (βρέθηκαν στα βουνά κατά μήκος της Νεκρά Θάλασσας. Χρονολογούνται από το 100 π.Χ. μέχρι το 50 μ.Χ. και παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον από ιστορικής, θρησκευτικής και παλαιογραφικής απόψεως)

ΓΑΛΙΛΑΙΑ ΚΑΙ ΕΥΡΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

- Θάλασσα της Τιβεριάδας (είναι λίμνη με μήκους 21 χλμ., βάθος 250 μέτρα, και γύρο της οι αυθεντικές τοποθεσίες των θαυμάτων του Χριστού)
- Το Μοναστήρι των Αποστόλων
- Ναζαρέτ (με τον Ναό του Ευαγγελισμού όπου από κάτω είναι το πηγάδι από όπου η Παναγία έπαιρνε νερό, και έγινε ο πρώτος Ευαγγελισμός της Θεοτόκου)
- Κανά (με τον Ναό του Αγίου Γεωργίου του Τροπαιο -φόρου όπου σώζονται δυο από τις λίθινες υδρίες που χρησιμοποιήθηκαν κατά το πρώτο θαύμα του Χριστού)
- Όρος Θαβώρ (με υψόμετρο 560 μέτρα. Είναι ο τόπος της Μεταμορφώσεως του Χριστού. Κάθε χρόνο την ημέρα της Μεταμορφώσεως ανεβαίνει ένα λαμπρό κοκκινόχρωμο σύννεφο, Η Αγία Νεφέλη, και σκεπάζει την εκκλησία, την αυλή και το βουνό)

ΆΛΛΕΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

- Καπερναούμ (εδώ ο Χριστός έκανε τα περισσότερα θαύματά του, και γνώρισε τους περισσότερους από τους Αποστόλους Του. Κοντά στα ερείπια της παλιάς Καπερναούμ υψώνετε η Ιερά Μονή των Αποστόλων)
- Σαμάρεια (συνδέεται περισσότερο με τα γεγονότα της Παλαιάς Διαθήκης. Τα σημαντικότερα προσκυνήματά της είναι το φρέαρ του Ιακώβ και ο Ναός του τιμίου Προδρόμου με τον τάφο του Αγίου)
- Λύδδα (στην περιοχή γεννήθηκε ο Μεγαλομάρτυρας Άγιος Γεώργιος ο Τροπαιοφόρος ο οποίος τάφικε στη Λύδδα το 275 μ.Χ.)
- Ιόππη (με σημαντικότερο το προσκύνημα το Μοναστήρι των Αρχαγγέλων)

ΧΑΙΦΑ – ΤΕΛ ΑΒΙΒ

- **Χάιφα:** Η πόλη της Χάιφας είναι από της μεγαλύτερες του Ισραήλ, με πληθυσμό που υπερβαίνει τους 600.000 κατοίκους. Το λιμάνι της είναι το σημαντικότερο στις βόρειες ακτές του Ισραήλ όπως επίσης πολύ σημαντικό είναι και το βιομηχανικό και εμπορικό της κέντρο.
- **Τελ Αβίβ:** Η πόλη του Τελ Αβίβ ιδρύθηκε το 1909 και ήταν η πρωτεύουσα του Ισραήλ μέχρι το 1980. Σε μικρή απόσταση στεγάζει το διεθνές αεροδρόμιο του Μπέν Γκουριόν. Ο πληθυσμός της πόλης σήμερα υπερβαίνει τους 750.000 κατοίκους

ΙΣΡΑΗΛ

- Βρίσκεται στη Μέση Ανατολή με πρωτεύουσα την Ιερουσαλήμ.
- Στενόμακρη στο σχήμα, η χώρα έχει μήκος 450 χιλιόμετρα και πλάτος 135 χιλιόμετρα
- Συνορεύει με το Λίβανο, τη Συρία, την Ιορδανία, την Αίγυπτο και βρέχεται από την Μεσόγειο Θάλασσα
- Έχει έκταση 22.415 τετραγωνικά χιλιόμετρα
- Το κλίμα της είναι ήπιο με ζεστά και υγρά καλοκαίρια και ξηρούς χειμώνες
- Ο πληθυσμός της χώρας αποτελείται από 7.000.000 κατοίκους από τους οποίους το 90% ζει σε αστικά κέντρα
- Στους 1.000.000 ανθρώπους το 18% των Ισραηλινών πολιτών είναι Άραβες

ΑΙΓΥΠΤΟΣ

- Το μεγαλύτερο Αραβικό κράτος με πρωτεύουσα το Κάιρο όπου διαμένουν το 34.2% των κατοίκων της χώρας, έχει έκταση 1.000.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα από τα οποία όμως μόνο τα 40.000 κατοικούνται και καλλιεργούνται
- Ο πληθυσμός της χώρας ξεπερνά τους 65.000.000 κατοίκους
- Θρησκεία τους είναι η Ισλαμική και μόνο το 10% είναι Χριστιανοί
- Επίσημη γλώσσα είναι η Αραβική
- Τα κύρια προϊόντα της είναι ζάχαρη, βαμβάκι, πετρέλαιο, φυσικό αέριο και φυσικά ο τουρισμός
- Το κλίμα της χώρας είναι ξηρό, όμως κάνει ανεκτές της μεγάλες ζέστες

ΤΟ ΘΕΟΒΑΔΙΣΤΟ ΟΡΟΣ ΣΙΝΑ

- Η Σιναϊκή Χερσόνησος είναι μια τριγωνική γρανιτώδη γέφυρα 35.000 τετραγωνικών χιλιομέτρων ανάμεσα στην Αφρική και την Ασία. Περιβάλλεται από τρεις Θάλασσες, την Μεσόγειο, την Ερυθρή και τον κόλπο της Άκαμπα
- Στο χώρο του Νοτίου Σινά βρίσκεται η Ιερά Μονή Σινά με τιμή στην Αγία Αικατερίνα
- Η Ιερά Μονή Σινά βρίσκεται στους πρόποδες του Όρους Χωρήβ, ένα από τα τρία Όροι
- Σημείο αφετηρίας των εντός των τειχών εγκαταστάσεων της Ιεράς Μονής αποτελούν οι ιστορικές θέσεις του Φρέατος του Μωυσέως και της Αγίας Βάτου
- Στο Όρος Χωρήβ βρίσκεται η Αγία Κορυφή με υψόμετρο 2.240 μέτρα, όπου ο Μωυσής έλαβε το Νόμο από το Θεό
- Το Όρος της Αγίας Αικατερίνης είναι το ψηλότερο της χερσονήσου που φτάνει στα 2.646 μέτρα. Στην κορυφή του όρους υπάρχει το Παρεκκλήσι της Αγίας
- Η Τρίτη κορυφή είναι της Αγίας Επιστήμης

ΘΡΗΣΚΙΕΣ – ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ - ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Σύμφωνα με τελευταία στατιστικά στοιχεία, σε πληθυσμό της Γης 5.2 δισεκατομμυρίων οι πιστοί ανά θρησκεία είναι :

ΤΙ ΧΩΡΙΖΕΙ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΕΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ (ΣΧΙΣΜΑ)

Πολλοί είναι οι λόγοι που δημιούργησαν το Σχίσμα, οι σημαντικότεροι είναι:

- **Το Filioque**
- **Το « αλάθητο » του πάπα**
- **Κάνουν το σταυρό τους χρησιμοποιώντας τα πέντε δάκτυλα**
- **Κατάργηση της Θ. Κοινωνίας**
- **Στο βάπτισμα δεν χρίεται ο βαπτιζόμενος την ίδια στιγμή**
- **Δημιουργία ενός θρησκευτικοπολιτικού δόγματος, την Ουνία**

ΙΣΛΑΜΙΣΜΟΣ

- Πίστη στην μονοθεϊκή θρησκεία που ίδρυσε ο Μωάμεθ
- Το 622 μ.Χ. θεωρείται το ξεκίνημα της Ισλαμικής θρησκείας
- Ο Ισλαμισμός είναι θρησκεία μιας θεϊκής αποκάλυψης που έχει κρατηθεί γραπτά και αποτελεί το Κοράνι
- Η βάση της Ισλαμικής ηθικής και διδασκαλίας είναι οι πέντε εντολές:
  1. Η πίστη στη θρησκεία
  2. Η προσευχή πέντε φορές την ημέρα
  3. Η προσφορά ελεημοσύνης
  4. Η νηστεία του Ραμαζάνι
  5. Και υποχρεωτικό προσκύνημα στη Μέκκα

ΤΕΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ευαγγελιάδου Δέσποινα